РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
Биро за развој на образованието
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCËS
Byroja e zhvillimit të arsimit
Бр./Nr. 09-735/3
24.3.2026 год./viti
СКОПЈЕ - SHKUP

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCËS
СКОПЈЕ-SHKUP

Примено: Pranuar:	24 MAR 2026		
Орг. един: Nj. org.	Број: Numer:	Прилог: Shtojcë:	Вредност: Vlerë:
	26-318/12		

До: Министерство за образование и наука
- Педагошка служба

Предмет: Образложено мислење
Врска: Барање мислење бр. 26-318/11 од 13.03.2026 год.

Почитувани,

Бирото за развој на образованието согласно Вашето барање за давање образложено мислење за ракописи за учебник (бр. 26-318/11 од 13.03.2026 год.), формираше Комисија (Решение бр. 02-735/2 од 16.03.2026 год.) за давање мислење за ракописи за учебник, и тоа:

1. **АЛБАНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА** за II година во гимназиско образование **–** (шифра 021);
2. **АЛБАНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА** за II година во гимназиско образование – (шифра 022);
3. **АЛБАНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА** за II година во гимназиско образование – (шифра 023).

Комисијата внимателно го разгледа доставените ракописи и го дава следното мислење во прилог.

Со почит,

Drejtuar: Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës
- Shërbimi Pedagogjik

Lënda: Mendim i arsyetuar profesional
Lidhja: Kërkesë për mendim nr. 26-318/11 të datës 13.03.2026

Të nderuar,

Byroja e Zhvillimin të Arsimit sipas Kërkesës suaj të parashtruar për dhënien e një mendimi të arsyetuar për dorëshkrim të teksteve shkollore (nr. 26-318/11 të datës 13.03.2026), formoi Komision (Vendim nr. 02-735/2 më 16.03.2026)**,** për dhënie mendimi për dorëshkrim të teksteve shkollore:

1. **GJUHË SHQIPE DHE LETËRSI** për vitin II në gjimnaz - (shifra 021);
2. **GJUHË SHQIPE DHE LETËRSI** për vitin II në gjimnaz - (shifra 022);
3. **GJUHË SHQIPE DHE LETËRSI** për vitin II në gjimnaz - (shifra 023).

Komisioni shqyrtoi me kujdes dorëshkrimet e dorëzuara dhe jep mendimin e mëposhtëm në shtojcë.

Me respekt,

ПРИЛОГ/SHTOJCË: Стручно мислење/Mendim professional

Изготвил/Përgatiti: Комисија со Решение /Komisioni me Vendim **бр/nr. 02-735/2** од/ të datës **16.03.2026**
Контролирал/Kontrolloi: м-р Афродит Давко, раководител на одделнеие,udhëheqes njësie
Одобрил/Miratoi: Ajshe Ajrullai, раководител на сектор/ udhëheqëse sektori

ДИРЕКТОР / DREJTOR
м-р Милка Тримчевска

Република Северна Македонија – Биро за развој на образованието – Скопје / Republika e Maqedonisë së Veriut – Byroja e zhvillimit të arsimit – Shkup

Република Северна Македонија
Republika e Maqedonisë së Veriut
Republic of North Macedonia

Ул. „Руѓер Бошковиќ" бр. 20, Скопје
Rr. "Rugjer Boshkoviq" nr. 20, Shkup
St. "Rugjer Boshkovikj" nr. 20, Skopje

+389 2 3064 131
www.bro.gov.mk

735/3

Министерство за образование и наука - Биро за развој на образованието
Ministria e Arsimit dhe Shkencës - Byroja e Zhvillimit të Arsimit
Ministry of Education and Science – Bureau for development of education

Бирото за развој на образованието изготви образложено мислење за ракописи за учебник, врз основа на пропишани критериуми во *Методологијата за вреднување на учебник:*

1.АЛБАНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА за II година во гимназиско образование – (шифра 021)

Во врска со усогласеност на содржината на ракописот за учебник со наставната програма по Албански јазик и литература за втора година гимназиско образование, ракописот ги има дефининаро темите/наставните подрачја така како што се предвидени во наставната програма.
Многу содржини (и поими) не се именувани како што се дадени во наставната програма, а некој од нив не се ни предвидени, како што се:
Во содржината *Албанскиот јазик во XIX век* недостасуваат стандардите за првите граматики на *Димитер Камарда, Сами Фрашери и Пашко Васа*, како и за Албанското училиште во Корча. Во содржината *Лексикологија* недостасуваат поимите: славизми, интернационализми, ориентализми и варваризми; разговорна лексика, експресивна литературна лексика. Во содржината *Променливи зборови на говорот*, недостасуваат следниве поими: предметни именки; граматички категории на заменки; преодни и непреодни глаголи, помошни и полупомошни глаголи (модални); заповеден, изненадувачки, желбен и условен начин на глаголот (значење и употреба); функции на глаголот во реченицата; функции на броевите во реченицата; зборообразување и функција на прилозите во реченицата; сврзувачки зборови; прашални, сомнителни, олеснителни честички. Во содржината *Слушање и читање со разбирање* недостасуваат поимите: говор, новинарски, информативни, уметнички и есејски текстови, исто така недостасуваат содржините: *Пишување и изразување* и *Усно изразување и критичка комуникација.*
Во наставното подрачје *Литература, изразување и творење* недостасуваат содржините: *Периодизација на*

Byroja për Zhvillim të Arsimit përgatiti mendim të arsyetuar profesional për dorëshkrim të tekstit shkollor , në bazë të kritereve të përcaktuara në *Metodologjinë për vlerësimin e teksteve shkollore:*

1.GJUHË SHQIPE DHE LETËRSI për vitin II në gjimnaz - (shifra 021)

Lidhur me harmonizimin e përmbajtjeve të dorëshkrimit të tekstit shkollor me programin mësimor të lëndës së gjuhës shqipe dhe letërsisë për vitin e dytë të gjimnazit, në dorëshkrim temat/fushat programore janë të definuara ashtu siç janë paraparë në programin mësimor.
Shumë përmbajtje (dhe nocione) nuk janë emëruar ashtu siç janë dhënë në programin mësimor dhe disa prej tyre nuk janë paraparë fare në dorëshkrim, të tilla si:
Në përmbajtjen *Gjuha shqipe në shekullin XIX* mungojnë standardet për gramatikat e para të Dhimitër Kamardës, Sami Frashërit dhe Pashko Vasaës si dhe për Mësonjëtoren shqipe të Korçës. Në përmbajtjen *Leksikologji* mungojnë nocionet: sllavizma, ndërkombëtarizma, orientalizma dhe barbarizma; leksiku bisedor, leksiku letrar ekspresiv. Në përmbajtjen *Pjesët e ndryshueshme të ligjëratës,* mungojë nocionet: emra të lëndës; kategoritë gramatikore të përemrave; foljet kalimtare dhe jokalimtare, foljet ndihmëse dhe gjysmëndihmëse (modale); mënyra habitore, urdhërore, dëshirore, kushtore të foljes (kuptimi dhe përdorimi), funksioni i foljes në fjali; funksioni i numërorëve në fjali; fjalëformimi dhe funksioni i ndajfoljeve në fjali; shprehjet lidhëzore; pjesëzat pyetëse, dyshuese, zbutëse. Në përmbajtjen *Të dëgjuarit dhe të shkruarit për të kuptuar,* mungojnë nocionet: fjalim, tekste gazetareske, informative, artistike, eseistike, po ashtu mungojnë edhe përmbajtjet: *Të shkruarit dhe të shprehurit* dhe *Të shprehurit me gojë dhe komunikimi kritik.*
Në fushën programore *Letërsi, të shprehurit dhe*

литературата; Норми и правила во книжевноста - култ кон правилата; Собирачи на албанското народно творештво; делата: *"Плачот на славејот"* и *"Букурша"*.

Врз основа на горенаведеното, констатираме дека ракописот на учебникот не ги исполнува сите критериуми во однос на прилагодувањето со наставната програма.
Бирото за развој на образованието **не дава позитивно мислење** за овој ракопис.

krijimtaria mungojnë përmbajtjet: *Periodizimi i letërsisë, Normat dhe rregullat në letërsi - kulti i rregullave; Mbledhësit e folklorit shqiptar;* Poema *"Vaji i bylbylit"*dhe vepra *"Bukurusha"*.

Në bazë të asaj që u tha më lartë, konstatojmë se dorëshkrimi për tekst shkollor nuk i plotëson të gjitha kriteret në raport të përshtatjes me programin mësimor.
Byroja e Zhvillimit të Arsimit **nuk jep mendin pozitiv** për këtë dorëshkrim.

2. **АЛБАНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА** за II година во гимназиско образование – (шифра 022)

Во врска со усогласеност на содржината на ракописот за учебник со наставната програма по Албански јазик и литература за втора година гимназиско образование, ракописот ги има дефининаро темите/наставните подрачја така како што се предвидени во наставната програма.
Содржините (и поимите) се именувани како што се предвидени во наставната програма но треба да бидат вклучени и содржините: *Пишување и изразување, Усно изразување и критичка комуникација,* како и песните *"Врул" и "Елегија"* од Зеф Серебмбе.

Врз основа на горенаведеното, констатираме дека ракописот на учебникот ги исполнува критериумите во однос на прилагодувањето со наставната програма.
Бирото за развој на образованието **дава позитивно мислење** за овој ракопис.

2. **GJUHË SHQIPE DHE LETËRSI** për vitin II në gjimnaz - (shifra 022)

Lidhur me harmonizimin e përmbajtjeve të dorëshkrimit të tekstit shkollor me programin mësimor të lëndës së gjuhës shqipe dhe letërsisë për vitin e dytë të gjimnazit, në dorëshkrim temat/fushat programore janë të definuara ashtu siç janë paraparë në programin mësimor.
Përmbajtjet (dhe nocionet) janë emëruar ashtu siç janë dhënë në programin mësimor, por duhet të përfshihen edhe përmbajtjet: *Të shkruarit dhe të shprehurit, Të shprehurit me gojë dhe komunikimi kritik* si dhe poezitë *"Vrull"* dhe *"Elegji"* nga Zef Serebmbe.

Në bazë të asaj që u tha më lartë, konstatojmë se dorëshkrimi për tekst shkollor i plotëson kriteret në raport të përshtatjes me programin mësimor.
Byroja e Zhvillimit të Arsimit **jep mendin pozitiv** për këtë dorëshkrim.

3. **АЛБАНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА** за II година во гимназиско образование – (шифра 023)

Во врска со усогласеност на содржината на ракописот за учебник со наставната програма по Албански јазик и литература за втора година гимназиско образование, ракописот ги има дефининаро темите/наставните

3. **GJUHË SHQIPE DHE LETËRSI** për vitin II në gjimnaz - (shifra 023)

Lidhur me harmonizimin e përmbajtjeve të dorëshkrimit të tekstit shkollor me programin mësimor të lëndës së gjuhës shqipe dhe letërsisë për vitin e dytë të gjimnazit, në dorëshkrim temat/fushat programore janë të

подрачја така како што се предвидени во наставната програма.
Содржините (и поимите) се именувани како што се предвидени во наставната програма но треба да бидат вклучени и содржините: *Пишување и изразување*, *Усно изразување и критичка комуникација.*
Во наставното подрачје *Литература, изразување и творење*, вклучени се сите претставници на европската литература и потребните поими, но тие треба да бидат сместени во посебни наставни содржини како што се предвидени во наставната пограма.
Врз основа на горенаведеното, констатираме дека ракописот на учебникот ги исполнува критериумите во однос на прилагодувањето со наставната програма.
Бирото за развој на образованието **дава позитивно мислење** за овој ракопис.

definuara ashtu siç janë paraparë në programin mësimor.
Përmbajtjet (dhe nocionet) janë emëruar ashtu siç janë dhënë në programin mësimor, por duhet të përfshihen edhe përmbajtjet: *Të shkruarit dhe të shprehurit*, *Të shprehurit me gojë dhe komunikimi kritik.*
Në fushën programore *Letërsi, të shprehurit dhe krijimtaria,* janë përfshirë të gjithë përfaqësuesit e letërsisë evropiane dhe nocionet e nevojshme, por duhet të vendosen në përmbajtje mësimore të veçanta ashtu siç janë praparë në programin mësimor.

Në bazë të asaj që u tha më lartë, konstatojmë se dorëshkrimi për tekst shkollor i plotëson kriteret në raport të përshtatjes me programin mësimor.
Byroja e Zhvillimit të Arsimit **jep mendin pozitiv** për këtë dorëshkrim.

Комисија за давање мислење/Komisioni për dhënien e mendimit:

Ajshe Selmani- раководител на одделение/udhëheqëse njësie – координатор/koordinator
Masar Avdiju – советник / këshilltar - член/anëtar